НОВІ ПІДХОДИ ДО ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА БУДІВНИЦТВІ ДОРІГ

***Ярещенко Н.В.**, к.т.н., доц.,*
Харківський національний автомобільно-дорожний університет,
м. Харків, Україна

Засміченість земельних та водних ресурсів, звалища відходів руйнації, пошкодження очисних споруд та іншої критичної інфраструктури, - такі наслідки довкіллю ми отримали під час збройної агресії.

За інформацією Державної екологічної інспекції, тільки в Харківській області, на сьогодняшній день збитки від забруднення земель відходами попередньо складають 82,7 млрд грн. Шкода повітрю становить 135 млн грн. Через бойові дії пожежами пошкоджено більше 6 тис га лісів.

Війна зруйнувала майже вдвічі більше доріг, ніж поремонтували за два роки. Забезпечення проїзду, зведення переправ, очищення автошляхів державного значення, котрі найбільше постраждали від військових дій – ось основні завдання наразі для дорожньої галузі. І здобувачі вищої освіти, які навчаються на дорожньо будівельному факультеті, повинні розуміти важливість їхньої майбутньої праці.

Останнім часом формування освітніх цілей відбувалося не на рівні держав, а на міждержавному міжнаціональному рівнях, коли основні пріоритети освіти й цілі проголошуються в міжнародних конвенціях та документах і є стратегічними орієнтирами міжнародної спільноти.

Держави формують освітню політику, спрямовану безпосередньо на їх інтеграцію в міжнародні співтовариства.

Орієнтація України на входження в європейські інституції зумовлює потребу реформування вітчизняної системи освіти і приведення її у відповідність до світового стандарту.

Розв'язання актуальних нині соціальних, економічних, екологічних, морально - етичних проблем, як-то збереження довкілля, здоров'я людей, життя на Землі, здійснюється на основі екологічних знань.

Екологічна освіта наділена значним потенціалом у формуванні світогляду людини нового тисячоліття, зокрема завдяки відкриттям у пізнанні живого.

Сучасне суспільство змінює свій погляд на зміст екологічної освіти, висуваючи нове завдання - сформувати у студентів природничо - наукову компетентність шляхом:

– засвоєння систем інтегрованих знань про закономірності функціонування живих систем, їх розвиток і взаємодію, взаємозв'язок із довкіллям, розуміння екологічної картини світу та цінності таких категорій, як життя, природа, здоров'я;

– формування свідомого ставлення до природи як універсальної, унікальної цінності;

– уміння застосовувати знання з екології у повсякденному житті, оцінювати їхню роль для сталого збалансованого розвитку людства, науки та технології.

Метою екологічного навчання на рівні стандарту є формування у студентів природничо-наукової компетентності шляхом засвоєння системи інтегрованих знань про закономірності функціонування екосистем, сталий розвиток та раціональне природокористування, екологічну безпеку та громадянську відповідальність у власній поведінці.

Реформування освіти передбачає модернізацію змісту освіти, що має ґрунтуватися на компетентнісному та особистісно орієнтованому підходах до навчання, а найголовніше - орієнтуватися на здобуття студентами вмінь і навичок, необхідних сучасній людині для успішної самореалізації у професійній діяльності, особистому житті, громадській активності.

В нинішнніх умовах якість життя людини залежить від ефективності скорочення екологічних ризиків всередині країни та за її межами, оскільки для екологічних проблем немає кордонів. Тому від об'єднання зусиль по впровадженню інноваційних технологій, що гармонізують відносини з довкіллям, залежить вирішення соціально-економічних, технічних та екологічних проблем у світі.

Сучасна виробнича діяльність людини пов'язана з використанням великої кількості різноманітних речовин, хімічних сполук та інших матеріалів. Це викликає значне навантаження на оточуюче середовище, пов'язане зі скороченням життєвого простору проникнення у біосферу речовин, невластивих для її природного кругообігу, порушенням енергетичного балансу.

Потужність цього навантаження досягла такого рівня, що воно цілком здатне викликати серйозні екологічні кризи.

Тому сьогодні будь-який проект, перш ніж бути запущеним в дію, повинен пройти екологічну експертизу

Особливого значення набуває формування компетентностей особистості, її здатності до творчого нестандартного мислення, вміння конструктивно вирішувати життєві ситуації, що визначає конкурентоспроможність особистості у сучасних економічних умовах.

Тому створення умов для розвитку STEM - освіти є пріоритетним напрямком модернізації освітньої галузі.

STEM (Science – наука, Technology – технології, Engineering – інженерія, Mathematics – математика) визначає характерні риси відповідної дидактики, сутність якої виявляється у поєднанні міждисциплінарних енергетичних практик орієнтованих підходів до вивчення природничо – математичних дисциплін.

Головною метою STEM – освіти є реалізація державної політики з урахуванням нових вимог Закону України «Про освіту», Нової української школи щодо посилання розвитку науково – технічного напрямку в навчально – методичній діяльності на всіх освітніх рівнях, створення науково – методичної бази для підвищення творчого потенціалу молоді.

Одним із ефективних засобів формування компетентностей є науково – дослідницька робота студентів.

Потужним засобом заохочувального відбору молоді, яка згодом зможе реалізувати себе у науково – технічній сфері, відновленню країни, є участь у заходах за підтримки Міністерства освіти і науки України, наприклад «DRON», «Robotika», «Роботрафік» з моделюванням розумних пристроїв «STEM - House», Всеукраїнських інтерактивних конкурсах «МАН – Юніор Дослідник» і «МАН – Юніор Ерудит», науково – технічних виставках, конкурсах молодіжних інноваційних проектів «Майбутнє України», Всеукраїнських науково – дослідницьких екологічних конференціях та Енерго – фестивалях, які і подалі будуть сприяти екологічному вихованню молоді. А також будуть сприяти побудові ще кращої країни з новітніми екологічними технологіями, новими ще кращими дорогами, побудованими за інноваційними методами та технологіями всесвітнього досвіду.